

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ І
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЙ**
для здобувачів вищої освіти 2 курсу заочної форми здобуття освіти (1,6 р.н.)
освітньої програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом»
спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

БРАТИШКО
Юлія
Сергіївна

yezjf@nuph.edu.ua

ГЛАДКОВА
Ольга
Вячеславна

yezjf@nuph.edu.ua

1. **Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра управління та забезпечення якості у фармації.
2. **Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Олександра Невського, 18, 3-й поверх, т. 057-771-81-47.
3. **Веб-сайт кафедри:** <https://quality.nuph.edu.ua>
4. **Інформація про викладачів:**

Братішко Юлія Сергіївна

Доктор фарм. наук, професор кафедри управління та забезпечення якості у фармації, відповідальна за навчальні плани освітньо-професійної програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом», супервайзер СУЯ НФаУ кафедри управління та забезпечення якості у фармації. Досвід науково-педагогічної діяльності – 17 років. Член Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (УАРМБО), член ГО «Вінницька обласна асоціація фармацевтів «Cum Deo», член Громадської наукової організації «Міжнародний центр з розвитку науки і технологій», Голова фахової атестаційної комісії з прийому вступних випробувань за спеціальністю 073 «Менеджмент». Викладає освітні компоненти: «Соціальний менеджмент і соціальна відповідальність», «Управління персоналом і трудове право», «Управління персоналом», «Самоменеджмент і комунікативний менеджмент», «Економіка інноваційної діяльності», «Інноваційний менеджмент», «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій», «Економіка праці та соціально-трудові відносини». Автор і співавтор 1 національного підручника, 10 навчальних посібників, 8 монографій, 9 науково-методичних рекомендацій, понад 30 навчально-методичних рекомендацій, понад 100 тез доповідей конференцій різних рівнів, понад 80 наукових та фахових статей у вітчизняних та закордонних виданнях, 9 термінів фармацевтичної енциклопедії. Наукові інтереси: управління фармацевтичним персоналом, соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу.

Гладкова Ольга Вячеславна

Кандидат економічних наук, доцент кафедри управління та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – понад 20 років, досвід науково-педагогічної діяльності – 23 роки. Викладає освітні компоненти: «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організації», «Фінансовий та інвестиційний менеджмент», «Фінанси та інвестування», «Фінансові потоки в логістичних системах»; «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси, гроші та кредит», «Фінанси підприємства та інвестування», «Міжнародна економіка»,

«Економіка та фінанси підприємства». Наукові інтереси: фінансова інтеграція та глобалізація, кредитна політика держави, стабілізація грошово-кредитної системи держави тощо.

5. Консультації відбуваються згідно з розкладом он-лайн, який розміщено на сайті кафедри управління та забезпечення якості у фармацевтичній галузі за посиланням <https://quality.nuph.edu.ua/>.

6. Анотація освітньої компоненти: освітня компонента «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій» є обов'язковою для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійної програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». Її основними завданнями є підготовка кваліфікованого магістра менеджменту, що володіє знаннями і практичними навичками управління інноваційним розвитком і конкурентоспроможністю організації в умовах мінливого ринкового середовища, що функціонує у тому числі й у сфері охорони здоров'я та фармацевтичного бізнесу, задля максимально ефективного використання ресурсів та формування конкурентних переваг.

7. Мета освітньої компоненти: Метою викладання освітньої компоненти «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій» є ознайомлення з принципами, методами і механізмами управління інноваційним розвитком та підвищення конкурентоспроможності фармацевтичних організацій та закладів охорони здоров'я як суб'єктів господарювання, і опанування напрямками підвищення ефективності їх діяльності, набуття навичок управління, необхідних для професійної діяльності менеджера (управителя) з громадської охорони здоров'я.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та інших країн світу в сфері управління, господарської діяльності і охорони здоров'я.

СК 16. Здатність застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування зваженої інноваційної та інвестиційної стратегії організації, оцінювання і вибору ефективних інноваційних й інвестиційних проєктів для забезпечення конкурентоспроможності та сталого розвитку ЗОЗ і ФО і підвищення якості медичної допомоги та фармацевтичного забезпечення пацієнтів, вибудовувати партнерські відносини між державою та представниками бізнесу для реалізації соціально важливих проєктів в галузі охорони здоров'я.

9. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПРН 15. Управляти конкурентоспроможністю та сталим розвитком ЗОЗ і ФО шляхом розробки і реалізації стратегії інноваційного розвитку, реалізації ефективних інноваційних й інвестиційних проєктів, вибудовування партнерських відносини між державою та представниками бізнесу для реалізації соціально важливих проєктів (програм) в галузі охорони здоров'я.

10. Статус освітньої компоненти: Обов'язкова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій» входить до комплексу підготовки магістрів менеджменту, який забезпечується обов'язковими авторськими освітніми компонентами: «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій», «Обґрунтування господарських рішень і управління ризиками», «Бізнес-планування, облік і контролінг в закладах охорони здоров'я і

фармацевтичних організаціях», «Фінансовий і інвестиційний менеджмент», «Інформаційні системи і технології в управлінні» тощо.

12. Обсяг освітньої компоненти: 3 кредити ЕКТС: 24 години аудиторних занять, з них – 8 годин лекцій, 8 годин – практичних занять, 8 годин – семінарських занять, 66 години самостійної роботи.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: проведення лекцій, практичних та семінарських занять.

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Управління інноваційним розвитком організацій

Тема 1. Зміст та сутність інноваційного розвитку організацій. Сутність інноваційного розвитку організацій. Формування організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку. Сутність та система інноваційного управління організацій. Функції управління інноваційним розвитком організацій.

Тема 2. Стратегічне планування інноваційного розвитку організацій та джерела його фінансування. Сутність стратегічного планування інноваційного розвитку та формування інноваційної стратегії організації в умовах динамічного середовища. Розробка та обґрунтування інноваційної стратегії. Завдання держави та особливості фінансування інноваційних процесів. Специфіка управління інноваційними процесами в охороні здоров'я і фармації. Методологічні підходи до оцінювання інноваційного розвитку організацій.

Тема 3. Управління інноваційною діяльністю та інноваційним потенціалом організацій.

Принципи та функції управління інноваційними процесами організацій. Організаційні структури управління інноваційною діяльністю, їх особливості, переваги та недоліки. Місце і завдання структурних підрозділів в реалізації інноваційної стратегії організації. Сутність інноваційного потенціалу організації та його складові. Оцінка інноваційного потенціалу організації. Стимулювання інноваційного розвитку організацій.

Тема 4. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності й інноваційного розвитку організацій. Сутність і класифікація ефектів від впровадження інновацій. Наукові підходи до оцінювання економічної ефективності інноваційної діяльності. Критерії соціальної ефективності інноваційного розвитку в охороні здоров'я. Методичні підходи до комплексної оцінки ефективності інноваційних проєктів у фармації. Методичні підходи до оцінювання конкурентоспроможності інноваційних проєктів в охороні здоров'я.

Змістовий модуль 2. Управління конкурентоспроможністю організацій

Тема 5. Конкуренція та конкурентоспроможність організацій. Сутність конкуренції та конкурентної боротьби. Класифікаційні ознаки конкуренції та її форми. Основні ознаки конкурентоспроможності організації. Державна політика в сфері регулювання конкуренції.

Тема 6. Конкурентне середовище та конкурентні переваги організацій. Поняття конкурентного середовища та його складові. Діагностика діяльності конкурентів. Чинники та конкурентні переваги розвитку організації. Сучасні підходи до управління конкурентними перевагами організації.

Тема 7. Формування і управління конкурентоспроможним потенціалом організації. Сутність конкурентного потенціалу в системі управління конкурентоспроможністю організації. Складові організаційно-економічного механізму управління конкурентоспроможним потенціалом організації. Прикладні моделі оцінки конкурентоспроможного потенціалу організації. Особливості формування конкурентоспроможного потенціалу організації в охороні здоров'я. Стратегічний аналіз конкурентоспроможності організації.

Тема 8. Розробка конкурентної стратегії організації. Конкурентна стратегія організації та показники, що впливають на її вибір. Загальні стратегії конкуренції. Стратегії конкурентної поведінки організації. Стратегія забезпечення конкурентоспроможності як комплексна стратегія організації. Особливості формування конкурентної стратегії організації в охороні здоров'я

Семестровий диф. залік

14. Види та форми контролю:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, спостереження за участю здобувачів у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач, вирішення кейсів, участь у діловій грі, підготовка наукової публікації (тез), виступи (наукові доповіді, презентації) тощо.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами змістового модуля 1; для допуску до

контролю змістового модуля 2 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами змістового модуля 2.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних і семінарських занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

Форма семестрового контролю: семестровий диференційований залік.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти: оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: поточний контроль – 5-8 балів за тему за практичними та семінарськими заняттями, змістовий модуль 1 – 10-18 балів, змістовий модуль 2 – 10-18 балів.

Результати семестрового контролю у формі семестрової оцінки оцінюються за шкалою ECTS, 100-бальною та чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Система оцінювання з освітньої компоненти:

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Управління інноваційним розвитком організацій - оцінювання тем (1-4): робота на заняттях (усне опитування, спостереження за участю здобувачів у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач, вирішення комплексних завдань з використанням інформаційних технологій, підготовка наукової публікації (тез), виступи (наукові доповіді, презентації тощо); - контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач)	50 (50%)
Змістовий модуль 2. Управління конкурентоспроможністю організації - оцінювання тем (5-8): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, активна участь у дискусіях, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач, вирішення кейсів); - контроль змістового модуля 2 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач)	50 (50%)

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

16. Політики освітньої компоненти:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій) тощо.

Так, *політика щодо академічної доброчесності* ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ» (<https://nuph.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати (наукові доповіді) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її не зарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу в НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a1.1-38-018_polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-u-nfau-red.-03-2021.doc-zi-zminamy.pdf) згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості.

Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-182_polozhennia-pro-vidpratsiuvannia-studentamy-propushchenykh-navchalnykh-zaniat-ta-poriadok-likvidatsii-akademichnoi-riznytsi-v-navchalnykh-planakh-u-nfau-red.-03-2023.pdf) згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної

заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2.-32-031_polozhennja-pro-porjadok-ocinjuvannja-rezultativ-navchannja-zvo-u-nfau-red.05-2022.pdf)

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-050_polozhennja-pro-oskarzhennja-rezultativ-pidsumkovoho-kontroliu-znan-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-u-nfau-red.01-2021.pdf).

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanih-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osvity-red.02-2022.pdf). Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Посилкіна О. В., Братішко Ю. С., Гладкова О. В., Глебова Н. В. Управління інноваційним розвитком і конкурентоспроможністю організацій. Частина 1. [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти, що навч. за освітньо-професійною програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». Х., НФаУ, 2023. 244 с. 2. Посилкіна О.В., Братішко Ю.С., Гладкова О.В. Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій [Електронний ресурс] : метод. реком. для семінарських занять для здобувачів вищ. освіти, що навч. за освітньо-професійною програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». – Х.: НФаУ, 2023. – 22 с. 3. Посилкіна О.В., Братішко Ю.С., Гладкова О.В. Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій [Електронний ресурс]: метод. реком. до практичних занять для здобувачів вищ. освіти, що навч. за освітньо-професійною програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». – Х.: НФаУ, 2023. – 30 с. 4. Посилкіна О.В., Братішко Ю.С., Гладкова О.В. Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій [Електронний ресурс] : метод. реком. до самостійної роботи для здобувачів вищ. освіти, що навч. за освітньо-професійною програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». – Х.: НФаУ, 2023. – 36 с. 5. Посилкіна О.В., Козирева О.В. Конкурентоспроможність підприємства: : навчальний посібник. Частина 2: навчальний посібник. – Х.: НФаУ, 2018 . – 215 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Братішко Ю.С. Управління інноваційним потенціалом фармацевтичної організації / Ю. С. Братішко, О. В. Посилкіна // Сучасні досягнення фармацевтичної технології : матеріали Х міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю з дня народж. д-ра фармацевт. наук, проф. Гладуха Євгенія Володимировича, м. Харків, 10-11 трав. 2023 р. Харків : НФаУ, 2023. с. 206-209.

освітньої компоненти	<p>2. Гладкова О.В., Братішко Ю.С., Деренська Я.М. Конкурентні переваги аптечних закладів та управління ними // Економіка та суспільство. 2022. No 35. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1092</p> <p>3. Гладкова О.В. Фактори конкурентоспроможності медичних закладів в умовах реорганізації системи охорони здоров'я в Україні // Фармакоэкономика в Україні: стан та перспективи розвитку : матеріали XII наук.-практ. INTERNET-конф., м. Харків, 21 травня 2021 р. / редкол. : А. А. Котвіцька та ін. – Х. : Вид-во НФаУ, 2021. С. 50-52</p> <p>4. Посилкіна О.В., Гладкова О.В. Удосконалення управління трудовим потенціалом фармацевтичної компанії як фактор підвищення її конкурентоспроможності // Інтернаука. Серія «Економічні науки». – 2021. – №12 – Т. 1. – С.32-42.</p> <p>5. Ілляшенко А. Г. Удосконалення маркетингової активності підприємства як напрям посилення конкурентних переваг. URL : https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/81843/1/Ilyashenko_mag_rob.pdf (дата звернення 11.11.2021)</p> <p>6. Кузнецова К.О. Фактори впливу на формування конкурентоспроможності підприємства . URL : http://probl-economy.kpi.ua/pdf/2013-21.pdf (дата звернення 15.12.2021 р.).</p> <p>7. Посилкіна О. В. Методологія наукових досліджень та інноваційний розвиток : навч. посіб. / О. В. Посилкіна, О. В. Літвінова, Ю. С. Братішко – Х. : НФаУ, 2020. – 220 с.</p> <p>8. Посилкіна О. В. Управління інноваційною діяльністю : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти / О. В. Посилкіна, О. В. Літвінова, Ю. С. Братішко. – Х.: НФаУ, 2018. – 207 с.</p> <p>9. Посилкіна О. В., Мала Ж. В., Бондарєва І. В. Методичні підходи до вибору стратегії підвищення конкурентоспроможності аптечних мереж : наук.-метод. рек. Київ, 2018. – 23 с.</p> <p>10. Посилкіна О. В., Мала Ж. В., Бондарєва І. В. Прогнозування динаміки конкурентоспроможності аптечних мереж : наук.-метод. рек. Київ, 2017. – 22 с.</p> <p>11. Мала Ж. В., Посилкіна О. В., Нессонова М. М. Аналіз факторів впливу на динаміку конкурентоспроможності аптечних мереж у залежності від їх типу. Управління, економіка та забезпечення якості у фармації. 2017. № 1. С. 57-65.</p> <p>12. Піддубна Л.І. Конкурентоспроможність економічних систем: теорія, механізм регулювання та управління: монографія. Х. : ВД «ІНЖЕК», 2017. – 368 с.</p> <p>13. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємства / за загальною редакцією проф. О.Г. Янкового. Одеса, Атлант, 2017. – 514 с.</p> <p>14. Должанський І. З. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2016. – 384 с.</p> <p>15. Лупак Р. Л. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. Львів : Видавництво ЛКА, 2016. – 484 с.</p>
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<p>1. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://quality.nuph.edu.ua/</p> <p>2. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/</p> <p>3. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rada.gov.ua</p> <p>4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.mof.gov.ua/uk</p> <p>5. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA</p> <p>6. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini</p> <p>7. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/</p> <p>8. Науково-практичний журнал «Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://nonproblem.net</p> <p>9. Науково-практичний журнал Національної академії наук України «Наука та інновації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://scinn.org.ua/</p> <p>10. Наукове видання «Innovation and Sustainability» [Електронний ресурс]. – Режим</p>

	доступу: https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=2801

18. Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти:

Матеріально-технічне забезпечення: персональні комп'ютери – 38 од.; проектор – 2 од.; екран моторизований – 2 од.; телевізор – 2 од.; Херох – 1 од.; принтер – 2 од.

Програмне забезпечення: Microsoft Windows 10; Microsoft Office Standard; Програма для організації відеоконференцій ZOOM; Модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE; Пакет Statistica 6.0.